

skrevet sine Afhandlinger imod, og det er en meget stor Forskel. Nu mente det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at der ikke var nogle Sammenligningspunkter mellem det, jeg fremdrog, og saa det, han angreb: vor Stilling til Programmet og nogle gamle Askov-Adresser. Naar jeg fremdrog de citerede Udtalelser af det ærede Medlems Partifælle Hr. Landstingsmand Steincke, var det, fordi det ærede Medlem i Gaar — uden at der var Lejlighed til at svare derpaa, det var lige ved Slutningen af Mødet — stemplede mit Parti som et Parti, der drev Hykleri som Geschæft, det var derfor, jeg svarede; det var kun en naturlig Retorsion.

Hermed sluttede Forhandlingen om Paastand paa Overgang til Dagsordenen.

Paastand af et Mindretal (Borgbjerg, Knud Hansen, C. Jacobsen, Kammersgaard og Gerhard Nielsen) paa Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen (se Tillæg B. Sp. 1852).

forkastedes med 88 Stemmer imod 40.

Formanden: Vi gaar derefter over til Behandlingen af Ændringsforslagene, og jeg forudsætter efter denne Generaldebat, at de forskellige Ordførere nu vil holde sig til Ændringsforslagene.

Ordføreren (Moltesen): Der er stillet Ændringsforslag fra Venstre og de Konservative, hvortil jeg ikke er gaaet med, nemlig om at Præster og Menighedsraadsmedlemmer skal stemme sammen, naar Retningen for Bispevalg skal angives. Man maa jo nemlig lægge Mærke til, at det ikke er et Lovforslag om Bispevalg og heller ikke et Lovforslag, der siger, at alle Bisperembeder skal besættes ved Valg. Flertallet er enigt om, at dette skal gaa ud, og at det skal være et Forslag til Lov om Bisperembeders Besættelse. Deri ligger ikke noget om Valg, men kun en Angivelse af, i hvilken *Retning* man ønsker, Ministeren skal gaa ved Indstillingen til Kongen. Hvad dette Punkt angaar, gjorde det ærede Medlem Hr. Borgbjerg ligesom jeg ved første Behandling opmærksom paa, at Lovforslaget ikke var heldigt affattet, men naar der nu fra Menighedernes og Biskoppernes Side skal angives en Retning, mener det Flertal indenfor Udvalget, som overhovedet stiller Ændringsforslag, at disse to Parter skal angive denne Retning sammen, idet man har ment at maatte tage Hensyn til Præsteforeningens Ønske om, at Præsterne og Menighedsraadsmedlemmerne skulde stemme sammen. Til-

lige blev det fra visse Sider sagt under første Behandling, at det vilde være at give Præsterne privilegeret Valgret, om de skulde stemme for sig selv. Jeg har ikke kunnet gaa med til dette Synspunkt, og jeg fastholder derfor Lovforslagets Affattelse, og jeg gør det med den Begrundelse, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg gav, da han havde Ordet, idet den Venstremand, han citerede, var mig — vi havde talt om Sagen lige i Forvejen. Da der nemlig kun er Tale om en Retningsgiven, er det rimeligt, at Præsterne for sig faar Ret til at sige, hvilken Type de ønsker frem som Biskop, og at Menighedsraadsmedlemmerne, de læge Folk, udtaler sig særskilt. Og dette saa meget mere, som det er en gammel Erfaring, at naar Præsterne er sammen i Kollegium, er de meget mere frisindede, end naar de er sammen med Lægfolk: Minderne om deres Ungdoms Dage, deres Ungdoms Kampe, deres Universitetsstudier o. s. v. giver dem et Frisind, som forsvinder, naar de skal staa paa Embeds Vegne overfor Lægtolk; Præsterne er langt lettere at komme af Sted med, naar de er sammen indbyrdes, end naar de staa som Embedsmænd. Nej, det er en Misforstaaelse at tro, at der er mere Frisind i det Forslag, som er stillet af Venstre og de Konservative med Undtagelse af mig, saa meget mere som der jo gives større Mulighed for, at Kirkeministeren bliver frit stillet i sit Valg, naar der ikke er eet Kollegium, men to, idet Ministeren jo ifølge Lovforslaget skal indstille, naar $\frac{2}{3}$ af begge Parter stemmer sammen, og dette vil meget lettere indtræffe, naar der er eet Valgkollegium, end naar der er to.

Et Mindretal, bestaaende af Mads Gram, J. Jacobsen og mig, stiller under Nr. 14 et Ændringsforslag, hvorefter der skal indføres Stiftsbaandsløsning. Dette Stiftsbaandsløsningsproblem er jo ikke noget nyt, det har været fremme mange Gange; i det hele taget har Bispevalgsspørgsmaalet i lang Tid været drøftet i kirkelige Blade og været fremme i det kirkelige Udvalg. Det nævnte Mindretal har arbejdet ikke saa lidt med Udformningen af vort Forslag; vi har i høj Grad følt Vanskelighederne derved, men vi mener at være kommet ud over det ved at henskyde de nærmere Forhold til Fastsættelse ved kongelig Anordning, en kongelig Anordning i Lighed med den, hvorved Bisperaadet i sin Tid blev oprettet. Det var jo helt forkert, hvad det ærede Medlem Hr. Borgbjerg sagde om dette Bisperaad. Det, som var det forkerte ved det, var ikke det, at Sca-
venius *oprettede* det, men at han tog